

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (I. Dutca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

Î N C H E I E R E

26 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Raia Rogac,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Raia Rogac
împotriva Î.S. PP Revista Social-Culturală „Moldova”, Liliana Cergă, Elena Hadjiu
privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea plăților
salariale și a indemnizației pentru eliberarea din funcție, repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2016 Raia Rogac a adresat în instanță cerere de chemare în
judecată împotriva Î.S. PP Revista Social-Culturală „Moldova”, Liliana Cergă,
Elena Hadjiu privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție,
încasarea plăților salariale și a indemnizației pentru eliberarea din funcție, repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin ordinul nr. 20 din 16
septembrie 2016, emis de redactorul-șef al Revistei Social Culturală „Moldova”,
Liliana Cergă, a fost concediată la 20 septembrie 2016.

Ordinul de concediere este ilegal, fiind emis cu încălcarea gravă a legislației
muncii, în special art. 88 lit. c), d), e), h), i); art. 183 lit. c) Codul muncii.

La momentul preavizării nu i-a fost propus nici verbal, nici în scris un alt loc
de muncă, deși erau locuri vacante, fapt ce contravine pct. 3 al ordinului nr. 14 din
19 iulie 2016, prin care se motiva lipsa acestora.

Depășindu-și atribuțiile de serviciu, redactorul-șef Liliana Cergă, prin ordinul
nr. 13 din 19 iulie 2016, a numit pe Mihai Potârniche și Simion Zamșa în comisia
pentru reducerea statelor de personal, pe când ei ar fi trebuit să fie în capul listei de
reducere de personal.

Nu a fost respectat nici art. 183 lit. c) din Codul muncii, care prevede dreptul preferențial celui cu o vechime în muncă mai mare, or persoanele nominalizate, precum și redactorul-stilist, au fost angajați cu mult în urma sa.

Însăși revizuirea schemei de încadrare în scopul optimizării structurale a întreprinderii nu a fost decât o acțiune ascunsă de majorare a salariilor pentru unele persoane și reducerea unităților pentru cei incomozi.

A mai indicat că, șefa și contabila nu explicau nimic referitor la plățile salariale, nu eliberau fișele de salariu, aflînd recent că nu i-a fost plătită vechimea în muncă. Astfel, a depus o cerere prin care a solicitat achitarea sumelor convenite pentru vechimea în muncă, însă i-a fost achitat doar pentru câteva luni. Din acest motiv, a mai depus o cerere, însă nu au mai fost efectuate achitări, precum și nu i-a fost oferit un răspuns.

Nu i-a fost eliberat permis de serviciu, deși a avertizat redactorul-șef că întâmpină dificultăți în timpul deplasărilor și altor misiuni de serviciu. În pofida promisiunilor, întrebarea nu a fost soluționată, fapt care în opinia reclamantei, confirmă intenția de concediere.

Fiind în cunoștință de cauză despre preavizare, a intenționat să beneficieze de concediul nefolosit, însă angajatorul i-a refuzat, invocând că nu este permis de legislație.

Din aceste motive, declară reclamanta că redactorul-șef a încălcat prevederile art. 5, art. 8-10, art. 19 lit. d), art. 21-22, art. 27 alin. (3), art. 42 din Codul muncii.

Pe parcursul judecării cauzei reclamanta și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând anularea ordinului nr. 20 din 16 septembrie 2016; restabilirea în funcție; încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă; încasarea sporului pentru vechime în muncă de la 01 noiembrie 2012 până la eliberarea din funcție; încasarea îndemnizației pentru concediere; repararea prejudiciului moral. (f.d.51-52, 98, 161 vol. 1).

Prin hotărârea din 10 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea la cererea de chemare depusă de Î.S. PP Revista Social-Culturală „Moldova”, Liliana Cergă, Elena Hadjiu privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale și a îndemnizației pentru eliberarea din funcție, repararea prejudiciului moral, a fost respinsă.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Raia Rogac, cu menținerea hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Pentru a decide astfel instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma motivelor invocate în apel și a materialelor cauzei, a conchis că soluția primei instanțe este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

Colegiul civil a conchis că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.

La 13 martie 2019 Raia Rogac a declarat recurs solicitând casarea integrală a deciziei din 06 noiembrie 2018 și a hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 50-53, vol.II).

În motivarea recursului recurenta și-a exprimat dezacordul cu decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind neîntemeiată, neargumentată și pronunțată cu încălcarea prevederilor art.432 Cod de procedură civilă.

A menționat că instanța de apel s-a expus eronat asupra cererii, încălcând atât norma materială cât și cea procedurală, neexpunându-se asupra probelor și argumentelor prezentate, declarațiilor martorilor, care fac dovadă a încălcării cu rea credință a legislației naționale și internaționale privind drepturile echitabile a fiecărui cetățean la muncă.

Apreciază critic acțiunile primei instanțe și instanței de apel, considerând hotărârea și decizia ca fiind neîntemeiate, emise în lipsa probelor pertinente și concludente, or, soluția instanței de apel fiind lipsită de sens, fără a se pătrunde în esența litigiului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 05 decembrie 2018 (f.d. 46, vol.II), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare recursul declarat la 13 martie 2019 de către Raia Rogac, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 03 mai 2019 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de către de Raia Rogac, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 161, vol.II).

La 06 iunie 2019 Î.S. PP Revista Social-Culturală „Moldova”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, a depus referință pe marginea recursului declarat de Raia Rogac, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs, cu menținerea deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Raia Rogac, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Raia Rogac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și

concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Raia Rogac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Raia Rogac.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh